

Neue Deutsche Welle

De methode-Klinsmann biedt hoop

Achtergrond - 23 mei 2006

Bondscoach Jürgen Klinsmann concentreert zich op jonge spelers en hervormt het Duitse nationale elftal daarmee radicaal. Miroslav Klose, een Duitser uit Polen, kan uitgroeien tot één van zijn sterren op het WK.

Geschiedenis vervaagt. Onlangs verscheen in Duitsland een van de vele tijdschriften over het WK. Natuurlijk ontbrak ook de beroemde foto niet van de Nederlandse verdediger Frank Rijkaard en de Duitse aanvaller Rudi Völler. Het beslissende detail echter, dat destijds op het WK van 1990 in Italië voor zoveel heibel zorgde, was bijna verloren gegaan. Een vormgever had zich afgevraagd wat die merkwaardige vlek daar midden op de foto deed en had hem adequaat weggeretoucheerd.

Pas kort voor het ter perse gaan was de eindredacteur het ontbreken van het beruchte detail opgevallen. Hij zorgde ervoor dat de spuugvlek in de Duits-Nederlandse voetbalgeschiedenis terugkeerde. Zo makkelijk kan de geschiedenis nu eenmaal niet worden uitgewist. Niet in Duitsland. Niet voor het WK in eigen land met de onbekende groepstegenstanders Costa Rica en Ecuador – en het vermoedelijk beslissende duel tegen buurland Polen.

Serieuze ondertoon

Duitsland kijkt koortsachtig uit naar het toernooi. De fans met een veelal somber voorgevoel, politiek en [bedrijfsleven](#) echter ook met een vaak serieuze blik. Dat heeft traditie. Verschillende historici beweren namelijk dat pas met het winnen van het WK in 1954, in de verregende finale van Bern, het nationale gevoel van de Bondsrepubliek is ontstaan. Misschien ligt het wel aan die triomf dat het voetbal in Duitsland nu zo van staatsbelang is. Zo gold het elftal van gespierde DFB-voetballers ook in het buitenland vaak als Teutoons bolwerk.

Onder de huidige bondscoach [Jürgen Klinsmann](#) is dat echter allang veranderd. De nieuwe nationale trainer lijkt in veel opzichten op bondscoach Marco van Basten. Het gaat hem om de teamspirit. Bekende namen en prestaties in het verleden zeggen hem weinig. Daarom koos Klinsmann bij de vraag wie eerste keeper zou worden ten nadele van Oliver Kahn consequent [voor Jens Lehmann](#). Een moedige keuze en een symbolische daad. Want Kahn is de 'Titan'.

Bovendien werd hij gesteund door het oude triumviraat van het Duitse voetbal: door Franz Beckenbauer, de wereldkampioen als speler, de wereldkampioen als trainer en degene die het wereldkampioenschap naar Duitsland haalde – kortom de wereldkeizerkampioen van de sport. Maar ook door FC Bayern München en zijn vorsten Uli Hoeneß en Karl-Heinz Rummenigge, zonder wie in het Duitse profvoetbal niks gebeurt. En natuurlijk door het boulevardblad *Bild*, dat via zijn stemmingmakerij carrières kan maken of breken, en dat tijdens het vorige WK in 2002 de jubeltekst “*Kahnsinn*” bedacht.

Ruimdenkend

Nu is het voorbij met die Kahnzin. Het Duitse voetbal haalt opgelucht adem. Klinsmann, in 1990 winnaar van het WK, liet de Duitse kleinburgerlijkheid achter zich en emigreerde naar Californië. Zijn ruimdenkendheid draagt hij ook over op zijn team. De nieuwe coach predikt een ‘*Neue Deutsche Welle*’ in het voetbal. Strak, snel, technisch sterk, zo moet zijn elftal spelen. In de verdediging staan niet meer wijdbeens de onuitputbare ploeteraars, ook daar wordt gevoetbald.

Klinsmann gaat voor jonge spelers als Philipp Lahm of Per Mertesacker. Wie in hun jeugdige gezichten staart wordt niet bang. In het Duitse elftal voetballen spelers als Patrick Owomoyela, wiens vader uit Nigeria komt. Gerald Asamoah, van wie de ouders uit Ghana stammen. In de aanval speelt Kevin Kuranyi, die in Brazilië is geboren en een Panamese moeder heeft. Ook zij staan voor het nieuwe programma van de bondscoach.

Klose

Hoewel Klinsmanns zwak voor jonge talenten door sommigen wordt afgedaan als ‘jeugdwaan’, houdt de bondscoach vast aan zijn speelstijl en blijft hij achter hen staan. Klinsmann brak de Duitse speelstijl open. Deze missie wordt nog het meest belichaamd door Miroslav Klose. Uiteraard is middenvelder Michael Ballack de enige wereldster in het Duitse elftal. De 27-jarige Klose echter zou tijdens dit WK wel eens eindelijk zijn grote doorbraak kunnen beleven.

Hij moet aantreden tegen zijn eigen verleden als het Duitse team in de tweede poulewedstrijd in Dortmund tegen Polen speelt. Klose kwam namelijk in 1978 in het Poolse Oppeln ter wereld. Zijn moeder speelde in het Poolse nationale handbalteam, zijn vader was profvoetballer. Omdat ze behoorden tot de Duitse minderheid in Silezië, konden ze tijdens de onrustige Solidarnosc-jaren het land verlaten. Klose was acht jaar oud toen hij belandde in een klein dorpje in de buurt van Kaiserslautern. Alles wat hij in het Duits kon zeggen was ‘ja’ en ‘nee’.

Voetbal opende voor Klose uiteindelijk de deur naar de buitenwereld. De jongens

in het dorp lieten de nieuwkomer een balletje meetrappen, omdat hij zo goed was. Later schopte de gediplomeerde timmerman het tot het eerste van eredivisionist 1. FC Kaiserslautern. Internationaal was de aanvaller nauwelijks bekend toen hij in de zomer van 2002 op het WK in Japan en Zuid-Korea opeens een ster werd. Hij maakte vijf doelpunten, slechts één voetballer wist vaker te scoren: de grote Ronaldo van Real Madrid.

Moeilijke geschiedenis

Ook Klose ontving daarna veel uitnodigingen van internationale topclubs. Hij koos niettemin voor het kleine Werder Bremen, waar hij werkte aan de verfijning van zijn techniek. Veel mensen achten hem in staat de Duitse ster van het komende WK te worden. De bondscoach van Polen Pawel Janas wordt daar voor de WK-ontmoeting tegen Duitsland niet bepaald vrolijk van. Bovendien is Klose niet de enige Duitse international die in Polen is geboren. Ook aanvaller Lukas Podolski en Slavomir Freier en verdediger Lukas Sinkiewicz stammen uit Silezië. Duitsland heeft nu eenmaal een moeilijke geschiedenis - niet alleen in de sport.

Misschien kan een blik op het verleden echter ook positief stemmen. Bijvoorbeeld kijkend naar het wereldkampioenschap van 1974. Dat begon voor Duitsland namelijk überhaupt niet goed. Het team verloor in de groepsfase van de DDR. Een pijnlijke nederlaag in de strijd tussen de politieke systemen. Daarop volgde de wedstrijd tegen Olympisch kampioen Polen. De regen viel met bakken uit de lucht in het Frankfurter Waldstadion. De wolkbreuk voor het begin van het duel was zo sterk dat legerhelikopters het veld met de kracht van hun rotors moesten droogblazen. Duitsland won en ontmoette Oranje in de finale. En toen kwam Bernd Hölzenbein - maar dat is een heel ander verhaal.

Peter Riesbeck is redacteur van de *Berliner Zeitung*.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3634/neue-deutsche-welle>